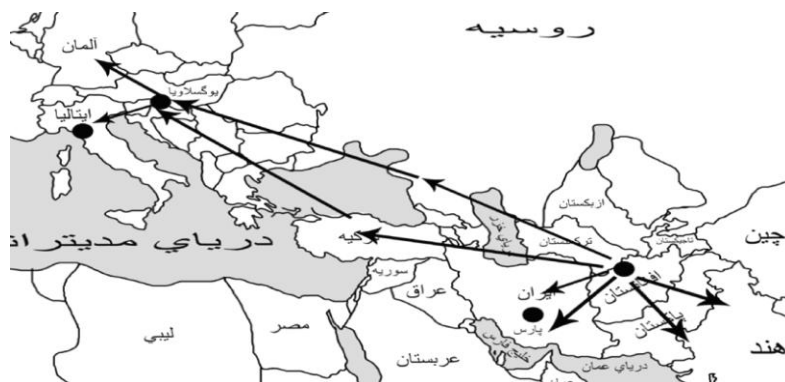

تاریخ نوروز کهن

نوروز یکی از سنت های پر ارزش و میراث فرهنگی کشور کهن ما افغانستان است. این کشور با داشتن دشتهای لاله زار کوه های شامخ و دره های پر خم پیچ توانسته است جشن نوروز را آهنگین سازد. نوروز با دیدن هزاران فراز و نشیب ثابت باقی مانده و یکی از شاخص های اساسی فرهنگی آیین زمین محسوب می گردد. تدویر مراسم شاندار و جهانی جشن نوروز هویت ملی و علائق فرهنگی، کشور باستان ما افغانستان را نشان می دهد. مبدا مراسم جشن نوروز از قالب اقوام آریائی کشورهای اطراف آمو دریا بخصوص بلخ و بخدی برخاسته با حرکت های اجتماع مهاجرتها و فتوحات اثرات خویش را در طی زمان مکان به مکان انتقال داده بواسطه وارثین خود به جشن جهانی تبدیل نموده است.

لوئی دوبری باستان شناس فرانسوی مینویسد که کناره های آمو دریا زمانی محلات پر جمعیت و مردان اسپ سوار داشته است. او اظهار نمود که درین کناره ها آثار زیست بشری بیشتر از بیست هزار سال قبل یافت گردیده است. شهر بلخ اولین شهر آریائیها و اولین تمدن باشندگان این دوکناره هابوده است. این شهر پس از حفر 18 نهر مسیر پیشرفت و تمدن را در پیش گرفت. پس از ایجاد راه ابریشم این شهر ثروت مند شده جمعیت کثیری را در قلب خود جای داده به مرکز آیین زمین تبدیل گردید. نامهای باختریانه، بخدی ام البلاد بلخ شریف را بخود گرفت. این شهر باستان در خود فرهنگ را تربیت نمود بنام جشن نوروز یاد می گردد. بخدی اقوام و ادیان زیادی را در فراز و نشیب خود پذیرفت ولی فرهنگ نوروز را در حفاظت گرفت. ادیان چون بودائی زردشتی اسلام فضای باختر زمین را پوشانید ولی نتوانست نوروز را از بین ببرد. مردم صرف کیش نوروز را تغیر دادند. با وجودیکه در طول تاریخ حاکمیت اقوام آریائی، یونانی، سکها، یفتلیان، ساسانیان اعراب، مغل، شیانیان، سامانیان، تیموریان، بابریان، انگلیسها مسلط گردید ولی نتوانستند جشن نوروز را تغیر نام مکان و زمان دهند بلکه در جشن نوروز فرهنگ خود را علاوه نمودند.

پس از تاسیس بلخ و تمدن باختر تعداد نفوس آریائیها از دیاد یافته بطرف جنوب هندوکش ایران ترکیه و کوه‌های تیانشان چین و هند مهاجرت نموده با خود فرهنگ جشن نوروز را انتقال دادند. پس از مدتی این قوم در هشت ساتراپی مسکن گزین شده از خود تمدن نو را ایجاد نموده در فرهنگ جشن نوروز افزودند. اقوام آریایها پس از اشغال فارس تمدن بزرگ و دولت قوی را بنام هخامنشیان تاسیس نمودند. بلاخره سرحدات هخامنشیان الی مصر کشانید. بدین ترتیب سرحدات جشن نوروز از خاورمیانه گذشته تا افریقا رسید. پس از اشغال هند انگلیسها 150 فامیل هندی را به افریقا منتقل ساخت امروز تعداد آنها به هزاران کشانیده نوروز را تجلیل می نمایند. پس از سال 1978 افغانها و ایرانیان در سراسر دنیا مهاجر شده نوروز را با محافل شاندار و خیلی پر عظمت تجلیل می نمایند. بدین ترتیب نوروز جاودانه باقی خواهد ماند. قبلاً نوروز در دوجای خوب تجلیل میشد مزار شریف چهل روز و کابل یک روز. فعلاً در مزار شریف ازبکستان و تاجکستان تجلیل پر شان میشود. جشن نوروز در ایران هم بخوبی تجلیل می گردد. ولی در ازبکستان و تاجکستان مذهب دین سیاست نمی تواند فضای جشن نوروز را مکدر نماید زیرا درین جشن زنان بیشتر از مردان هنر نمائی می نمایند. کشورهای که طور جمعی از نوروز تجلیل شاندار می نمایند عبارتند: افغانستان، ایران، ازبکستان، تاجکستان، قزاقستان، ترکمنستان، قرغیزستان، کوردستان، آذربایجان، اویغورستان، جاپان، مصر و زرنکار افریقا میباشد.

جشن نوروز در کشورهای آسیای میانه

جاودان باد نوروز ما